

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno a příjmení autora diplomové práce: **Iveta Kovalová**

Název diplomové práce: **Smlouvy odvážné**

Oponent diplomové práce: **JUDr. Alena Bányaiová, CSc.**

Diplomová práce byla v souladu s *pokynem děkana č. 23D/2011 ze dne 2. 8. 2011, kterým se stanoví postup při ověřování originalnosti vysokoškolské kvalifikační práce*, prověřena antiplagiátorským programem THESES, který nevykázal shodu diplomové práce s jinými díly.

Autorka zvolila za téma své diplomové práce právní úpravu odvážných smluv. Zvolila si tuto materii pro své osobní zaujetí pro tuto věc a vytkla si za cíl seznámení veřejnosti, ať již laické či právnické, s instituty odvážných smluv, a také prohloubení vlastních studijních znalostí v této oblasti. Výklad je rozvržen do pěti částí, za nimiž následuje závěr. První dvě části jsou věnovány obecným otázkám, přičemž nejdříve práce pojednává o vývoji soukromého a občanského práva, a další obecná část se zabývá závazkovým právem obecně. Nejrozsáhlejší třetí část je nazvána stejně jako celá diplomová práce – Smlouvy odvážné, čtvrtá část je věnována exkurzu o sázkách a hrách podle zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, pátá část tématu hazardních her z hlediska práva Evropské unie.

Problematika odvážných smluv je poměrně obtížná na zpracování ať již proto, že jde o poměrně specifické smluvní vztahy, či z toho důvodu, že vedle soukromoprávní úpravy daných vztahů podléhají některé otázky související s provozováním hazardních her veřejnoprávní regulaci podle zmíněného zákona č. 186/2016 Sb. Autorka se zaměřuje na soukromoprávní část úpravy a jen v jedné části píše o veřejnoprávní regulaci činností, které jsou předmětem odvážných smluv, a popisuje základní rozdíly v pojetí těchto úprav.

Autorka se vypořádala s připomínkami, které oponentka vznesla k první verzi její diplomové práce a práci v poměrně značném rozsahu přepracovala. Z textu je patrné, že jí zpracovávaná materie je bližší, než tomu bylo při prvním zpracování a že se hlouběji zamyslela nad jednotlivými popisovanými instituty. Systematika práce odpovídá řazení institutu odvážných smluv v současném občanském zákoníku i obecně komentářovou literaturou pojímanému řazení některých dalších smluv mezi smlouvy odvážné. Zvolený

jazyk práce je srozumitelný. Autorka pracuje s komentářovou literaturou i odbornými články a povětšinou vhodně je využívá k vyjádření názorů na právní úpravu, jíž se zabývá. Nicméně, práce je spíše popisná, vlastní názory autorky jsou vyjádřeny poměrně stručně, i když, jak bylo řečeno, autorka se orientuje v komentářové literatuře a využívá ji i pro formulaci vlastního názoru.

Přestože je v diplomové práci vidět, že autorka se poměrně orientuje ve zpracovávané materii, některá její tvrzení vzbuzují pochybnosti o tom, co autorka sledovala a chtěla říci. Jako příklady lze uvést následující:

Na str. 12 autorka říká, že výkladem dovozuje, že by bylo absurdní, kdyby pohledávky ze sázky, her nebo loterií podléhajících zákonu č. 186/2016 Sb. nebyly vymahatelné. Doplňuje k tomu, že ke stejnému závěru dochází i Ústavní soud, kdy z jeho nálezů, např. nálezu sp. z. Pl. ÚS 7/2017 „*vyplývá, že závěr, který je absurdní, nemůže být správný*“. Není zřejmé, proč je autorka přesvědčena, že uvedené sázky a hry jsou soudně vymahatelné, neboť důvody, o které svůj výklad opírá, chybí. (Tím samozřejmě není řečeno, že by tento názor byl nesprávný.) Dále odkaz na zmíněný nálezn Ústavního soudu je nepřipadný – nálezn se týká návrhu skupiny senátorů na zrušení některých ustanovení, resp. použitých výrazů v zákoně č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, nic ohledně materie, jíž se týká tato diplomová práce, v nálezn nelze najít. Rovněž sdělení, že z tohoto či jiných nálezů Ústavního soudu vyplývá, že závěr, který je absurdní, nemůže být správný, potřebuje vysvětlení, neboť nic takového z citovaného nálezu vyčíst nelze, nehledě na to, že v samotném obsahu tohoto sdělení lze jen obtížně najít nějaký smysl.

Autorka věnuje 14 stran pojištění a pojistným smlouvám. Tato část je ovšem spíše jen popisem jednotlivých pojmů v oblasti pojištění a náležitostí pojistných smluv, přičemž vazba na téma práce je obsažena jen v jednom odstavci na str. 38, kde se říká, v čem spočívá odvážnost pojistné smlouvy. Další výklad na zmíněných 14 stranách už s tématem příliš nesouvisí.

Na str. 60 se autorka zabývá otázkou, zda lze postoupit smlouvu o výměnku a jaké jsou důsledky takového postoupení, zda by šlo o ujednání relativně neplatné nebo o zdánlivé. Vyjadřuje názor, že by mělo jít o ujednání zdánlivé, a to proto, že jde o zaopatřovací institut podobně jako smlouva o důchodu, kde občanský zákoník stanoví, že se k postoupení nepřihlíží. Je otázkou zasluhující podrobnější vysvětlení, zda jen uvedeným výkladem lze institut zdánlivého právního jednání rozšiřovat i na právní jednání, o nichž zákon neříká, že se k nim nepřihlíží.

Na str. 63 autorka uvádí, že z § 1584 odst. 1 občanského zákoníku vyplývá, že dědickou smlouvu nemůže uzavřít právnická osoba a vyslovuje názor, že to je „*absurdní a poněkud nerozumná skutečnost*“, že je třeba dbát judikatury Ústavního soudu, podle níž co je absurdní, nemůže být správné, a proto je třeba postupovat jinak. Autorka by si měla ujasnit, čeho se týká citovaný § 1584 odst. 1 o.z. a podle toho také zvážit, zda právnické osoby jako umělé útvary mají testovací způsobilost, tj. mohou pořizovat o svém majetku pro případ smrti, a to i s ohledem na pojem právnické osoby a na úpravu právní osobnosti právnické osoby v § 20 odst. 1 o.z.

I přes vytčené nedostatky lze konstatovat, že autorka zpracovávanou materii poměrně zvládla a dokáže ji prezentovat. Doporučuji tedy předloženou diplomovou práci k obhajobě. K bližší diskusi v rámci obhajoby lze doporučit, aby se autorka zaměřila na odůvodnění toho, proč jsou či by měly být pohledávky z her, sázek a loterií podle zákona č. 186/2016 Sb. soudně vymahatelné, dále na otázku postoupení smlouvy o výměnku a reagovat na pochybnosti uvedené výše, a konečně vysvětlit, proč je absurdní, že právnické osoby nemohou uzavírat dědickou smlouvu podle § 1584 odst. 1 o. z.

V Praze dne 11. 12. 2019

JUDr. Alena Bányaiová, CSc.,